

Riyad propagandası Twitter duvarına çarptı

Kaşıkçı olayında okların çevrildiği Suudiler, konuyu bulandırmak için sosyal medyada açtığı sahte hesaplarla inkar politikasını yaymak istedi. Ancak Twitter kirliliğine engel oldu.

EL CEZİRE: NEREDE ÖLDÜRÜLDÜĞÜ BELİRLENDİ Suudilerin eliyle oluşturulan bot hesapların Cemal Kaşıkçı'ya ilişkin taraflı paylaşım ve retweet'lerini fark eden NBC kanalı durumu Twitter'a ilettili. Konuyu inceleyen şirket sahte hesapları kapattı. Öte yandan Katar merkezli El Cezire kanalı Kaşıkçı'nın konsolosluğun neresinde öldürüldüğünün tespit edildiğini öne sürdü. Suudilerin 'sıyırılma' planlarını işaret eden CHP lideri de "Üstünü kapatmak istiyorlar. Meclis'te araştırma komisyonu kurulmalı" dedi. S/8

Cemal Kaşıkçı

Yayın Adı : Karar
İli : İstanbul

Periyod : Günlük
Sayfa : 8

Tarih : 20.10.2018
Tiraj : 52.367

2/2

Suudi Başkonsolos'un gidişi engellenmeliydi

Suudi rejim muhalifi gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın 2 Ekim'de girdiği İstanbul Suudi Arabistan Başkonsolosluğunda cinayete kurban gittiğine dair iddialar güçlenirken, konsolosluk konusunda inceleme yapılmasından hemen önce Türkiye'den ayrılan Başkonsolos Muhammed Uteybî'nin durumu da mercek altına alındı. Cinayetin neden bir türlü aydınlatılmadığına ilişkin sorular da artıyor. Uluslararası hukuk uzmanları Uteybî'nin daha önceden görevlilerine alınıp sorgulanabileceğine dikkat çekiyor ve Türkiye'nin bunu yapmak isteyip istememe konusunda "sıkıntı yaşadığını" savunuyor.

RIZA TÜRMEN: KONSOLOS TUTUKLANMALIYDI

Alman haber ajansı DW'ye konuşan AIHM eski yargıçlarından Rıza Türmen, uluslararası hukuk gereğince Türk makamlarının İstanbul'daki konsolosluk görevlilerini gözaltına alma, sorgulama, tutuklama ve yargılama yetkisine sahip olduğunu hatırlıyor. Bu yetkiler, Kaşıkçı'nın konsolosluk binasında öldürüldüğü yolunda kuvvetli suç şüphesinin bulunması durumunda devreye giriyor. Türmen, Kaşıkçı'nın ortadan kayboluşuyla ilgili Türkiye'nin uluslararası hukuktan kaynaklanan yetkilerini anlattı. 1961 tarihli "Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi" ve 1963 tarihli "Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesi" olarak adlandırılan iki sözleşmeye dikkat çekiyor. 1963 tarihli sözleşmeye göre, konsolosluk görevlileri "ağır suç işlenmesi halinde" tutuklanıp yargılanabiliyor. Sözleşme, Türk emniyetinin Suudi konsolosluğuna girmesine de izin veriyor. Türmen "Bu yetkiler ortadayken, konsolosluka girmek, orada arama yapmak neden gerçekleştirilmiştir sorusunu sorunca bile olayın siyasi düzeye değerdendirildiğini, adli bir vaka olarak görülmek istenmediğini anlıyoruz" diyor. 1963 tarihli sözleşme konsoloslukta yaşanan olaya tank olduğu düşünülen tüm Suudi personelin tanık olarak ifadeye çağırılabilirliğini de Türkiye'ye veriyor. Türmen "Savc, ortada suç olduğunu açıkça ortaya koyabilseydi, Türk makamları başkonsolosu gözaltına alıp, tutuklayabilirdi, ardından da hakkında iddianame düzenleyip yargılaması gerçekleştirilebilirdi. Ama Konsolos artık Türkiye'de değil" dedi.

DURMUŞ TEZCAN: SİYASİ HUKUK ÖNE ÇIKTI

Uluslararası Ceza Hukukçusu Prof. Durmuş Tezcan da Türkiye-Suudi Arabistan ABD üçgenindeki siyasi hukukun vaka inceleme sürecinin önüne geçtiği görüşünde. Tezcan, BM'nin Suudi Arabistan'a İstanbul Başkonsolosluğunun dokunulmazlığını kaldırma çağrısında bulunduğunu da hatırlatırken, bu çağrının 1963 tarihli olduğu kadar 1961 tarihli diplomatik sözleşmenin de değerlendirilme kapsamında görüldüğü anlamına gelebileceğini söylüyor. Tezcan "Başkonsolosun Türkiye'den ayrılması da hukukten ciddi bir sorun" diye konuşuyor.

FARUK LOĞOĞLU: VİYANA SÖZLEŞMESİ'NİN TOPYEKÜN İHLALI

Emekli Büyükelçi Faruk Loğoğlu da Viyana sözleşmelerinde büyükelçilik veya konsolosluk mekanlarında işlenen bir cinayeti açıkça kapsayan hükümler olmadığını anlatarak "Çünkü böyle bir eylem hem o ülkenin hem ev sahibi ülkenin yasalarına göre zaten suçtur. Konsolosluk binasında işlenen bir cinayet, hem Suudi Arabistan'ın hem de Türkiye'nin taraf olduğu Viyana sözleşmelerinin kısmen değil, topyekün ihlalidir" diyor. Loğoğlu "İstanbul konsolosluğunda çalışanlar ve Türkiye'ye Kaşıkçı'nın ortadan kaybolduğu gün Suudi Arabistan'dan giriş yapanlar hakkında adli işlemler başlatılmalı" değerlendirmesini yaptı.

ÜNAL ÇEVİKÖZ: İFADE VERMEYE DAVET EDİLEBİLDİ

"Başkonsolosun ülkesine dönmek için engellenmedi. Viyana sözleşmesinin 41. Maddesi Türkiye adli makamlarına bu yetki veriyor" diyen Emekli Büyükelçi ve CHP Genel Başkan Yardımcısı Ünal Çeviköz de "O maddeye göre herhangi bir şekilde böyle bir adli suç olduğu şüphesi var ise o zaman başsavcılık dhal soruşturma başlatılabilir. Başkonsolos ifade vermeye davet edilebilirdi" diye konuştu.

Cemal Kaşıkçı cinayetin soruşturması kapsamında Suudi Arabistan İstanbul Başkonsolosluğu'nun aranmasından hemen önce Türkiye'yi terkeden Başkonsolos Uteybî'nin durumu yeniden gündeme geldi. Eski diplomatlar ve uluslararası hukuk uzmanları Uteybî'nin Türkiye'den gidişine izin verilmesinin bir hata olduğunu vurgulayarak "Güçlü şüphe doğduğu anda gözaltına alınıp sorgulanmalıydı. Ancak şimdiki soruşturma ceza hukuku açısından değil daha çok siyasi hukuk üzerinden yürüyor" diyor.

FOTOĞRAF-REUTERS

PRENS GENERALİNİ FEDA EDECEK

Amerikan New York Times gazetesi, Suudi Arabistan yönetiminin, gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın öldürülmesinden Velaht Prens Muhammed bin Selman'a yakın üst düzey bir istihbarat yetkilisini sorumlu tutmaya hazırladığını iddia etti. Gazeteye göre bu kişi, aynı zamanda Velaht Prens'in üst düzey danışmanı da olan General Ahmed el Assiri. New York Times haberini, adlarını açıklamadığı üç kaynağa dayandırdı. Gazete, bu kaynakların Suudi Arabistan'ın gündemdeki planlarından haberdar olduklarını yazdı. Habere göre, Suudi Arabistan yetkililerinin, General Ahmed el Assiri'nin, Velaht Prens'ten Kaşıkçı'nın ülkesinde sorgulanması yolunda talimatı aldığını ancak bu talimatı yanlış anladığını ya da yetkisini aşarak Kaşıkçı'yı öldürdüğünü söylemeleri bekleniyor. Assiri, geçmişte Yemen'de Suudi Arabistan liderliğinde koalisyon güçlerinin süzülmesini de yapmıştı. Mevcut istihbarat görevine geçen yıl atanan Ahmed el Assiri, New York Times'ın iddialarına ilişkin sorularını yanıtlamadı. New York Times'a göre Assiri'nin adı Beyaz Saray'a yakın kişilere verildi ve aynı kişiler de sel gelsinler hakkında bilgilendirildi.

RIYAD'IN 'BOT' ORDUSU TWİTTER'A TAKILDI

ABD'nin NBC kanalı, Twitter'da Cemal Kaşıkçı hakkında Suudi Arabistan görüşlerini yaymak amacıyla tweet atan bir dizi bot hesabı kapattığını duyurdu. Sosyal medya platformundaki bu hesapları fark eden kanal, Twitter'a hesapları bildirildikten sonra şirketin harekete geçerek bunları kapatıldığını yazdı. NBC'nin haberine göre yüzlerce hesaptan oluşan Suudi Arabistan'ın bot hesapları, Suudi hükümeti yanlısı tweetleri aynı anda retweet ediyor, aynı vakitlerde hükümet yanlısı tweetler atıyor. Twitter adına konuşma yetkisi olmadığı için adının gizli tutulmasını isteyen bir Twitter çalışanı, şirketin Suudi Arabistan'ın bu tür faaliyetlerinden haberdar olduğunu, bu hesaplar dışında da çok sayıda hesabın kapatıldığını söyledi. Atlantik Konseyi Dijital Araştırma Laboratuvarı araştırmacı Ben Nimmo, Suudi hesaplarının kullandığı yöntemler otomatik bir şekilde fark edilmediğini söyledi. Nimmo'ya göre hesaplar aynı anda aynı tweetleri atsa da bunu sık sık yapmalarını sayesinde fark edilmedi. Suudi Arabistan'da 11 milyon sosyal medya kullanıcısı bulunuyor. Bot hesaplar hükümet tarafından bu kullanıcıların gördükleri tweetleri etkilemek ve Twitter gündemini değiştirmek için kullanılıyor.

CİNAYET ODASI TESPİT EDİLDİ İDDİASI

Katar merkezli Al Jazeera kanalı, Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın tam olarak nerede öldürüldüğünün tespit edildiğini iddia etti. İddiaya göre, konsoloslukta arama yapan yetkililer, Kaşıkçı'nın konsolosluk binasında öldürüldüğü yeni tespit etti. Haberde Kaşıkçı'nın öldürüldüğüne ilişkin ses kayıtlarına ulaşıldığı ifade edilen yetkililerin, Kaşıkçı'yı öldürdüğü iddia edilen 15 kişilik ekiple otoski uzmanı Salah Muhammed El Tubayy'in da yer aldığı bildirildi. Haberde 60 yaşındaki Kaşıkçı'nın cesedinin öldürülmesinden hemen sonra parçaları ayrıldığı öne sürüldü.

MACRON: OLAY AYDINLANANA KADAR RİYAD ZİYARETLERİ İPTAL

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın kaybolması olayının aydınlatılmasını beklemediklerini belirterek, Avrupa ülkeleriyle eş güdüm halinde Suudi Arabistan'a bazı politik ziyaretleri askıya aldıklarını bildirdi. "Olayla ilgili bildiğimiz şeyler aşırı ciddi ve endişe verici" dedi. Olayın aydınlatılma kavuşturulmasını beklemediklerini vurgulayan Macron, Avrupa ülkeleriyle eş güdüm halinde Suudi Arabistan'a siyasi ziyaretleri bir süreliğine erteleme kararı aldıklarını belirtti. Macron, buna örnek olarak da Suudi Arabistan'ın başkenti Riyad'da düzenlenecek yatırımlar konferansına katılma kararını iptal eden Ekonomi Bakanı Bruno Le Maire'i gösterdi. Macron "Bu konuyu Hollanda Başbakanı, İngiltere Başbakanı May ve Şansölye Merkel ile de görüştüm" dedi. Macron, Suudi Arabistan Velaht Prens Muhammed bin Selman ile ilgili soru üzerine ise, ülkelerin iç işleri hakkında değerlendirmeye yapamayacağını, Fransa ve Suudi Arabistan arasındaki ikili ilişkilerin devam edeceğini kaydetti.

BM DE KAŞIKÇI İÇİN SORUŞTURMA AÇSIN

İnsan Hakları İzleme Örgütü, Gazetecileri Koruma Komitesi, Uluslararası Af Örgütü ve Sınır Tanımayan Gazeteciler, yaptıkları ortak açıklamada 2 Ekim'de İstanbul'daki Suudi Arabistan Başkonsolosluğuna girdikten sonra kendisinden haber almayan muhalifi Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı konusunda Türkiye'ye BM Genel Sekreteri Antonio Guterres'ten BM tarafından yürütülecek bir soruşturma açılmasını istemesi çağrısında bulundu. Gazetecileri Koruma Komitesi Başkanı Yardımcısı Robert Mahoney, BM'nin soruşturmaya müdahil olmasının Suudilerin ya da başka hükümetlerin Riyad'da iş ilişkilerini korumak amacıyla olayı siimen altı etmesinin önlemeyi garantiye almak için en yöntem olduğunu kaydetti. Açıklamada böyle bir soruşturmanın emsali olduğu; 2008'de Pakistan'ın dönemin BM Genel Sekreteri Ban Ki-moon'dan eski Pakistan Başbakanı Benazir Butto cinayetiyle ilgili bir soruşturma yapmasını istemesi hatırlatıldı.

SONUÇLARI DÜNYAYLA PAYLAŞIRIZ

Dişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Cemal Kaşıkçı olayına ilişkin, "Ortaya çıkacak sonuçları tüm dünyayla paylaşacağız. Herhangi bir ülkeyle o ya da bu bilgiyi paylaşmamız söz konusu değil" ifadesini kullandı. Bakan Çavuşoğlu, Amman'ın başkenti Tiran'a gerçekleştirildiği resmi ziyaret kapsamında Amman'ın Dişleri Bakanı Dittmir Bushati ile görüşmesinin ardından ortak basın toplantısı düzenledi. Çavuşoğlu, 2 Ekim'de Suudi Arabistan'ın İstanbul Başkonsolosluğuna girdikten sonra kendisinden haber almayan Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı olayına ilişkin, Türkiye'nin ABD Dişleri Bakanı Mike Pompeo'ya ses kaydı verdiği iddialarını reddetti. Çavuşoğlu, "Türkiye'nin Pompeo ya da herhangi bir Amerikalı yetkililiye herhangi bir ses kaydı vermesi söz konusu değil" ifadesini kullandı. Konuya ilişkin şeffaf bir soruşturma yürütüldüğünün altını çizen Çavuşoğlu, Türkiye'nin ortaya çıkacak sonuçları şeffaf şekilde tüm dünyayla paylaşacağını altını çizdi.